

Klein maar bruut

De eerste hardware analoge synthesizer van softwarespecialist Arturia is een feit. Maar zou de MiniBrute zijn naam ook echt eer aandoen?

door Stefan Robbers > stefan@interface.nl

Een analoge synthesizer blijft altijd interessant. Dat moet Arturia ook gedacht hebben toen ze besloten om de MiniBrute te ontwikkelen. We kennen Arturia natuurlijk van een hele reeks software-instrumenten die gemodelleerd zijn naar beroemde analoge synthesizers. Dat feit maakt deze hardware-synthesizer tot een extra bijzonder debuut. De eerste indruk is al goed: het is een zeer compacte desktop-synthesizer met een 2-octaafs fullsize keyboard en een hele reeks knoppen en schuiven. De vormgeving is verder sober: alles is in het grijs uitgevoerd. Het chassis is van aluminium met een softtouch coating aan de rand die prettig en solide aanvoelt. Echt een heel

compact ding dat leuk oogt en prettig werkt. Het aanslaggevoelige keyboard met aftertouch speelt lekker. De pitch- en modulatiewielen zitten boven de toetsen. Op de achterkant zitten alle aansluitingen. De MiniBrute heeft opvallend genoeg geen presets; in dat opzicht is het ook echt een ouderwetse analoge synthesizer. Men heeft wel een mooie retro-oplossing bedacht in de vorm van een set plastic sjablonen, die je over de knoppen heen kunt leggen. Op sommige daarvan staat met streepjes aangegeven wat de stand van de knop moet zijn om een 'fabriekspreset' te realiseren. Er zijn ook blanco's die je zelf kunt invullen. Bijkomend voordeel hiervan is dat je snel leert hoe een bepaald geluid tot stand komt.

Rijke sound

De MiniBrute is een monofone synthesizer met één oscillator. Maar die ene oscillator kan drie verschillende golfvormen tegelijk produceren en je kunt zelf de golfvormmix bepalen. Verder heeft elke golfvorm een extraatje: de zaagtand heeft een 'ultrasaw'-optie die tweemaal de golfvorm uit fase dubbelt voor een breed choruseffect. Het octaaf van die extra golfvormen kun je instellen ten opzichte van het origineel. De blokgolf heeft pulsbreedtemodulatie, bestuurd door een bipolaire envelope. De driehoeksgolf heeft een 'metalizer'-functie. Deze genereert boventonen, die bij hoge waarden een extra heldere sound maar ook een soort bitcrusher-effect geven. Het heeft ook wel wat wavetable-achtigs. Doordat je de drie golfvormen met elkaar kunt mixen, ontstaat een rijk en complex geluid. Daarnaast bevat de MiniBrute nog een ruisgenerator en een audio-input. Maar we zijn er nog niet:

er is ook een sub-oscillator die naar keuze een of twee octaven onder de hoofdgolfvorm ingesteld wordt, en die een sinus of blokgolf kan leveren. Ook de sub-oscillator is weer te mixen met de overige signalen.

Gereïncarneerd filter

De mix van al deze signalen gaat vervolgens door het filter. Arturia heeft gekozen voor een Steiner-Parker filter dat in de jaren zeventig werd gebruikt in de Franse Synthacon, een uiterst zeldzame synth. De moderne reïncarnatie is een 12dB multimodefilter met

resonantie. Dat lijkt vreemd in deze tijd met een trend naar supersteile filters in (software) synthesizers, maar bij een filter is natuurlijk meer dan alleen de steilheid bepalend. In dit geval levert het een lekker borrelend filter op dat verrassend scherp reageert. Het heeft een duidelijk eigen karakter, waarbij de resonantie niet superscherp fluit maar altijd net wat aangenamer blijft klinken. De klank van de oscillatoren zelf is strak en hard, en met de juiste mix kan het ook behoorlijk warm en diep klinken. Als je de sub-oscillator mee laat doen, krijgt het geluid duidelijk meer kracht. Door alle mogelijke combinaties krijg

INFO

- Prijs incl.: € 499,-
- Distributie: MWorks, 010 211 0170
- Internet: www.mworksonline.com
www.arturia.com

je wel snel een rommelig klankbeeld, dus vaak zul je eerder een of twee van de golfvormen gebruiken in combinatie met het filter.

Bipolair

Natuurlijk heeft de MiniBrute ook envelopes. Er is er eentje voor het filter en een voor de versterker, beide van het adsr-type. De envelopes zijn op diverse punten in het signaalpad in te zetten, vaak positief of negatief (bipolair), wat allerlei extra klankmogelijkheden biedt. De release gedraagt zich wat anders dan we gewend zijn: bij het vasthouden van een noot,

heeft het veranderen van de release setting pas effect bij de volgende noot die aangeslagen wordt. Het filter heeft nog een losse slow/fast-instelling voor de envelopes; tevens kun je de cutoff-frequentie met keyboard tracking beïnvloeden. De verschillende soorten modulatie hebben een eigen sectie op het bedieningspaneel. De eerste lfo is een vibrato-effect en werkt alleen op de oscillatoren. De tweede lfo biedt sinus, zaagtand, driehoek, blokgolf, sample & hold en random golfvormen. Daaromheen vinden we diverse regelaars waarmee je de modulatie diepte voor toonhoogte, filter en amplitude bepaalt. Ook hier >>

De blokgolf heeft pulsbreedtemodulatie, bestuurd door een bipolaire envelope

>> kun je weer voor positieve of negatieve beïnvloeding kiezen. De lfo-snelheid is instelbaar, maar kan ook met de arpeggiator gesynchroniseerd worden.

Groovy noten

En die arpeggiator is zeker een van de leukste onderdelen van de MiniBrute, vooral bij livegebruik. Hij heeft een bereik van vier octaven, de step rate kent een aantal standen, waaronder triolen, en er zit een tap tempo-knop op zodat je hem snel gelijk kunt trekken met een extern tempo. Hij wordt gesynchroniseerd aan midiclock als die binnenkomt, maar herneemt zijn eigen tempo zodra de midiclock stopt. Daarmee kun je bijvoorbeeld in pauzes een leuke break maken. Ook bijzonder is dat er een swing factor op zit, die de noten lekker groovy maakt. We zijn daarmee nog niet aan het eind van het signaalpad, want daar bevindt zich eindelijk de 'Brute Factor'-knop! Dit is een soort overdrive die gebruik maakt van een feedbacklus in het signaalpad. Het resultaat is een soort verdikking van het geluid, dat de MiniBrute lekker laat scheuren. Dit heft dan het effect van de filterresonantie wel grotendeels op.

Compleet

De lay-out van de MiniBrute is simpel en doeltreffend. Schuiven en knoppen hebben een duidelijke aanduiding en zitten op de juiste plek. Alles is ook qua afstand prima ingedeeld, zodat je niet snel twee of drie knoppen tegelijk aanraakt. Ondanks zijn compacte maten is de MiniBrute daardoor een prima speelbare synthesizer, met een fijn keyboard met aftertouch. Ook zeer compleet zijn de aansluitingen. Behalve een mono-output zit er ook een stereo hoofdtelefoonuitgang op. Verder midi-in/uit en usb die je kunt gebruiken als midi-in/uit of voor de bijgeleverde software editor. Die is overigens zeer beperkt; je kunt er geen sounds mee programmeren of saven. De MiniBrute heeft zelfs cv/gate-uitgangen en behalve gate-in ook aparte cv-ingangen voor amp, filter en pitch. Voor de gate source kun je kiezen uit keyboard, hold of audio. In het laatste geval wordt de oscillator getriggerd

SPECIFICATIES

- monofone analoge synthesizer
- Steiner-Parker 2 pole multimode-filter (low pass, band pass, high pass, notch) met keyboard tracking
- 1 oscillator met sub-oscillator (square, sine, -1 & -2 oct, -2 tot +2 octaven)
- oscillatormixer (sub, sawtooth, square, triangle, white noise, audio-in)
- oscillator extras: pwm, ultrasaw, metalizer op driehoekgolfvorm
- Brute Factor-verzadiging en harmonischen
- lfo 1 met 6 golfvormen (sinus, triangle, sawtooth, square, random square, random sine) en bipolaire modulaties (naar pwm & metalize, pitch, filter, amplifier)
- lfo 1 clock sync tot arpeggiator (arpeg, of free)
- lfo 2 met 3 vibrato-modes (trill-up, trill-down, sine)
- 2 adsr-envelope-generators
- 25 noot semi-gewogen keyboard met aftertouch (toewijsbaar aan cutoff en vibrato)
- mod wheel (toewijsbaar aan cutoff, vibrato of lfo-amount)
- pitchwiel met instelbaar bereik
- externe analoge audio-input
- cv-in/out (1 v/oct) controls: pitch, filter, amp
- midi-in/out
- usb-midi-in/out
- cv-gate source selector (Audio/Hold/Keyboard)
- 1/4" audio-output en 1/4" hoofdtelefoonuitgang
- arpeggiator: 4 standen, 4 octaven bereik, 6 step divisions, 6 swing positions
- hold-functie
- tap-tempo
- midi-sync
- aluminium behuizing
- voedingsadapter
- MiniBrute Connection software

De uren vliegen voorbij als je met deze synth aan de slag gaat

door de amplitude van de audio-ingang. De drempelwaarde kun je instellen met de software editor. Door bijvoorbeeld een drumloop op de audio-input te zetten, kun je zo een noot van de MiniBrute laten triggeren door de snare in die loop. Het grote aanbod aan control in- en outputs zorgt ervoor dat de MiniBrute prima gedijt in een omgeving met modulaire synths, en natuurlijk ook met midi-apparaten en computers. Hoewel er geen sysex-implantatie op zit en de knoppen ook geen midisignalen uitsturen, kun je met de software editor een paar extra parameters, zoals curves en midikanalen, instellen.

Conclusie

De MiniBrute is een bijzonder geslaagd analogo debut van Arturia. Hij heeft alles wat een analoge synthesizer leuk maakt: hands on-bediening, alle mogelijke aansluitmogelijkheden en een klank die niet alleen dik is maar ook heel karakteristiek. Een eigenschap die uitermate belangrijk is en waarmee het apparaat ook in de verre toekomst nog

bruikbaar blijft. Bijzonder mooi is het filter met zijn unieke klank dat zowel rauw als subtiel ingezet kan worden. De modulatiemogelijkheden zijn eenvoudig gehouden maar bevatten leuke details en de routing is dusdanig dat de MiniBrute echt allerlei soorten klanken kan produceren – van strakke bassen tot pruttelende, knarsende sounds en scheurende elektroleads. De uren vliegen voorbij als je met deze synth aan de slag gaat. Het ontbreken van presets is wel heel old school en je kunt je afvragen of dat nou wel zo handig is. Dat geldt ook voor de minimale editmogelijkheden via midi/usb. Niettemin is de MiniBrute een degelijke, fijne monofone synthesizer die je snel zult omarmen en waar je je vingers niet vanaf kunt houden. Je bent gewaarschuwd! ■

HET OORDEEL

- +**
  - karakteristiek geluid
  - veelzijdige klanksynthese
  - eenvoudig te bedienen
  - design
- - geen complete sysex/editing via computer
  - arpeggiator verstuurt geen noten via midi

